

Lõpe Põhikool

Margo Eermaa, Raivo Palumäe

KAS MEIL ON MÜRA?

Uurimistöö

Juhendaja
Merike Pikk mets

2010

Sisukord

Sissejuhatus.....	3
1. Üldist.....	4
1.1.Välisõhus leviv müra	4
2. Asukoht.....	5
3. Kaks vastandit- müra ja vaikus	6
3.1. Mis on müra?	6
3.2. Mis on vaikus?	6
4. Küsitlus	7
4.1. Küsimustik	7
4.2. Vastavad õpilased	7
4.3. Vastavad õpetajad	9
5. Müra pildis	10
6. Mida saaks muuta meie külas?	11
Kasutatud materjalid	12

Sissejuhatus

Meie elukohaks on maakoht Lõpe ja Oidrema külas, mis asub Pärnumaa serval. Oleme eemal suurtest tehastest ja lärmakatest magistraalidest.

Oma uuringus otsime kodukohaga seotud probleeme, mis häirivad igapäevast elu, tööd ja õppimist.

Koostasime küsimustiku nii õpilastele kui õpetajatele, püüdes vastuseid saada müraga seonduvale.

Algklasside õpilastele korraldasime joonistusvõistluse, kus tuli kujutada müra pildis. Uurimistöösse valisime kaks paremat joonistust.

Täname Lõpe Põhikooli õpilasi ja õpetajaid, kes olid abiks meie uurimistöö valmimisele.

Pilt 1- Lõpe Põhikool, kus toimub kooliõpilaste igapäevane töö.

1. Üldist

1.1. Välisõhus leviv müra

Kaasaegse keskkonna lahutamatu osa on müra. Müra tekitavad inimesed ise oma igapäevase elustiiliga kuulates muusikat, pidades pidu, kasutades erinevaid mootorsõidukeid, tööriistu jne. Ühele inimesele naudingut pakkuvad helid võivad kõrvalseisjale olla tõsiselt häirivaks müra. Lisaks tekitavad müra veel erinevad seadmed, transport, tehnoloogilised süsteemid ja tööstusettevõtted.

Välisõhus leviva müra vähendamise temaatikaga tegelevad Eestis Keskkonnaministeerium ja Sotsiaalministeerium koos oma allasutustega, kohalikud omavalitsused ning samuti peaksid sellega tegelema kõik müra tekitajad. Välisõhus leviva müra kohta sätestavad nõudeid „Välisõhu kaitse seadus“ ja „Rahvatervise seadus“, mille alusel on kehtestatud müra normtasemed, planeeringutele kehtestatavad nõuded ja strateegilise mürakaardi koostamise tingimused.

2. Asukoht

Pilt 2- Lõpe küla Koonga vallas Pärnumaal

3. Kaks vastandit- müra ja vaikus

3.1. Mis on *müra*?

Müra on heli, mis tekib heliallika korrapärasel võnkumisel. Müra põhiomadused on helivälgus, helitugevus ja tämber. Müra erineb muusikalisest helist konkreetse helikõrguse puudumise tõttu. Muusikas on müra paljude löökpillide, näiteks trummi, triangu, gongi, kastjaneti poolt tekitatud heli. Samuti on iga muusikainstrumendi helis peale põhitooni ehk esimese osaheli ning terve rea ülemhelide ehk kõrgemate osahelide muusikainstrumendile iseloomulikke mürasid (õhujõu kahin puhkpillides, akustilised löögid klappide avamisel-sulgemisel, keelpillipoogna ebamäärase või ülemäärase surve korral tekkivad sahinad, kriginad või kräginad, laulja kuuldav hingamine jne). Sotsiaalkultuuriliselt tingituna on suhtumine mürasse olnud lääne muusikakultuuris välistav või tauniv. Muusika paradigmuuutus on toonud 20.sajandi lääne nüüdismuusikas kaasa müra teadliku kasutuselevõtu ning estetiseerimise.

Müra kõige vahetumaks efektiks on kuulumiskahjustused. Mida intensiivsem on müra, seda suurem on kuulumiselundi ainevahetus, vereringe ja hapnikutarvidus.

3.2. Mis on *vaikus*?

Vaikus on kuuldava heli suhteline või absoluutne puudumine. Analoogselt võib seda mõista kommunikatsiooni puudumise, tühiku, lüngana. Vaikust filosoofilise ideena võib kohata keeles, kunstis, religioonis kui paljudes muudes valdkondades. See seostub ka vaigistamise mõistega, mis viitab omakorda võimuküsimustele.

4. Küsitlus

Koostasime küsimustiku nii õpilastele kui õpetajatele. Tagastatud vastused olid ootuspärased. Meie piirkonnas on vastajate arusaam müra- ja häirivastusest väga sarnane. Vastused kogusime kokku ja avaldame erinevad tulemused.

4.1. Küsimustik

- 1) Mis on müra põhiomadused?
- 2) Kellele on müra kahjulik?
- 3) Mida võib müra kahjustada?
- 4) Kas müraga võib harjuda?
- 5) Kas koolikell võib valedel aegadel helisedes segada sinu tundi?
- 6) Milline müra häirib sinu tundi?
- 7) Kas sind segab õppimise ajal raadio või televiisori mängimine?
- 8) Missugustel tingimustel edeneb sinu kodune õppetöö kõige edukamalt?
- 9) Kas pikaaegne müra kahjustab sinu kõrvu?
- 10) Missugune müra häirib elu sinu külas?

4.2. Vastavad õpilased

Mis on müra põhiomadused?

Kõva ja vali heli.

Heli, mis segab keskendumist.

Kellele on müra kahjulik?

Müra on kahjulik kõigile.

Müra on kahjulik inimestele ja loomadele.

Mida võib müra kahjustada?

Müra võib kahjustada inimese kuulmist, keskendumist.

Kas müraga võib harjuda?

Võib, kui veedad sageli aega müras.

Müraga ei harju.

Kas koolikell võib vael ajal helisedes segada sinu tundi?

Ei sega tundi.

Kindlasti segab.

Milline müra häirib sinu tundi?

Kui keegi kuulab kõvasti muusikat või õuest tulevad helid, nt saagimine.

Häirib rääkimine.

Koolist mööda sõitvad masinad.

Häirib see, kui keegi laseb vael ajal koolikella ja karjumine.

Kas sind segab õppimise ajal raadio või televiisori mängimine?

Kui on vaja õppida kontrolltööks või lugeda midagi, siis jah. Muidu mitte.

Missugustel tingimustel edeneb sinu kodune õppetöö kõige edukamalt?

Kui saab rahulikult õppida.

Kui mängib muusika.

Õppetöö edeneb vaikusel.

Kas pikaaegne müra kahjustab sinu kõrva?

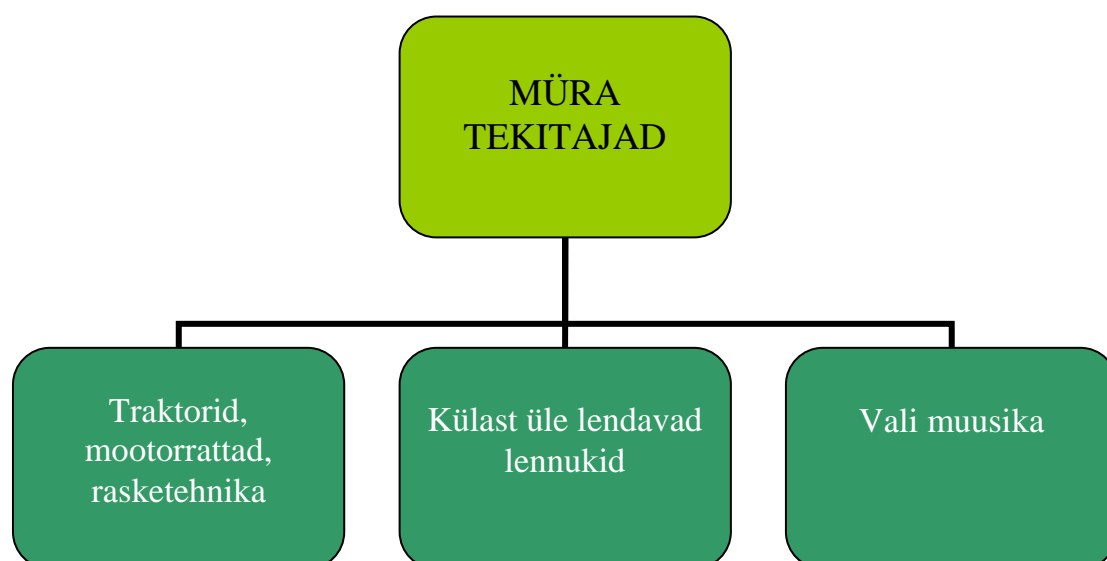
Kahjustab küll.

Missugune müra häirib elu sinu külas?

Ei häirigi müra.

Häirivad traktorid ja võrrid.

Häirib autode müra ja kõva muusika.

Tabel 1 – Müra tekitajad Lõpe külas.

4.3. Vastavad õpetajad

Mis on müra põhiomadused?

Helitugevus, helikestvus.

Mittevajalikud ebameeldivad helid, mis segavad tööd ja puhkust.

Tugevus, häirivus, liik.

Kellele on müra kahjulik?

Müra on kahjulik nii inimestele kui loomadele, ka taimedele.

Mida võib müra kahjustada?

Müra kahjustab organismi- kuulmiselundeid, peaaegu, soodustab väsimust.

Kahjustab tervist, kuulumist ja närvikava, taimede kasvu, loomade käitumist.

Keskendumine .

Kas müraga võib harjuda?

Mõnikord ei, mõnikord jah.

Kas koolikell võib valel ajal helisedes segada sinu tundi?

Segab.

Milline müra häirib sinu tundi?

Segab lärm koridoris, õuest tulev tugev müra (traktorid, saagimine, laste kisa).

Kas sind segab õppimise ajal raadio või televiisori mängimine?

Segab.

Missugustel tingimustel edeneb sinu kodune õppetöö kõige edukamalt?

Üksinduses ja vaikuses.

Kas pikaaegne müra kahjustab sinu kõrvu?

Kahjustab.

Missugune müra häirib elu sinu külas?

Üldiselt pole mingit erilist müra. Vahel väga harva varahommikul traktorid.

Külast üle lendavad lennukid.

Suured traktorid ja muu rasketehnika.

5. Müra pildis

Pilt 3- joonistanud Kevin Kester 1. klass

Pilt 4- joonistanud Kaur Eermaa 4. klass

6. Mida saaks muuta meie külas?

Lõpe külas on ettevõtetest ja firmadest Lõpe Põhikool, Eesti Post, Lihula TÜ kauplus ja Lõpe Agro OÜ. Meie koolimaja jääb ainukese küla keskust läbiva tee äärde. Sellega seonduvalt mööduvad päeva jooksul koolist väga paljud masinad, et jõuda ühistu lautadeni.

Siiski oleks sellele probleemile lahendus. Lõpe Agro lautade juurde on ehitatud tee, mis ühendab tootmishooneid otse Pärnu–Lihula maanteeaga. Raskeveokite liiklus oleks võimalik ümber suunata otseteele, kui tahtmist oleks. Ümbersuunamisega oleks lahendatud nii müra kui laste ohutuse probleem.

Kasutatud materjalid

<http://xgis.maaamet.ee/xGIS/XGis>

Lõpe Põhikoolis õpilaste ja õpetajate seas toimunud küsitluse tulemused.

<http://et.wikipedia.org/wiki/M%C3%BCra>

<http://www.envir.ee/422956>